

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Dato: 21.12.12

Høringsnotat fra Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse

Forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven - bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten og forslag om oppheving av midlertidig lov om avvikling av institusjoner og kontrakter om privatpleie under det fylkeskommunale helsevern for psykisk utviklingshemmede.

Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse har ingen kommentarer i det som står i høringsnotatet fram til s. 23 punkt 6.3.

Tilføyelsen av § 4-6A syntes vi er uproblematisk og argumentasjonen både for behovet for § 4-6A og plasseringen av den i lovverket syntes vi er utfyllende og relevant.

Vi har en kommentar til at de nye reglene ikke utelukker bruk av lyd og bilde (se side 19 i høringsnotatet). Dette mener vi bør problematiseres nærmere. I dag har de fleste sikkerhetsalarmer mulighet til å overføre lyd, men det er først når brukeren har utløst alarmen. Vi vet ikke hva som kommer av teknologi videre, men overføring av lyd/bilde styrt fra andre enn brukeren er teknisk, en enkel sak. Dette vil gjøre det mulig å overhøre (se) samtaler eller samhandling med andre. Dette kan være problematisk både ut fra rettssikkerheten til bruker og eventuell tredjeperson. Dette blir spesielt problematisk hvis bruker har på seg slikt utstyr uten å vite om det (eller uten å være informert om det).

Når det gjelder endringene i Pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A (§ 4A-4) mener vi det er forhold som ikke er diskutert fullt ut i høringsnotatet. Å feste lokaliseringsteknologi på en person som motsetter seg det, vil være vanskelig. Selv ved svak motstand vil faren for at utstyret fjernes av den som har det på seg, være stor. Det må i tilfelle utstyr (GPS) som festes til personen uten at vedkommende vet om det. Dette er det gitt delvis åpning år i § 4A-6.

"§ 4A-6 Underretning

Pasienten og pasientens nærmeste pårørende skal snarest mulig underrettes om vedtak truffet etter § 4A-5. Etterfølgende underretning til pasienten er likevel tilstrekkelig dersom underretningen vil medføre fare for at helsehjelpen ikke kan gjennomføres.

Underretningen skal opplyse om adgangen til å klage og til å uttale seg i saken. Kopi av underretningen skal sendes den som har det overordnede faglige ansvaret for helsehjelpen. Videre skal kopi av vedtak etter § 4A-5 sendes til Fylkesmannen."

I dag er det stor sett i forbindelse med å gi medisiner uten pasientens vitende hvor denne paragrafen brukes. Hvordan "etterfølgende underretning" skal forgå, er for meg uklart. Skal en underrette etter hver gang tiltaket er



Aldring og helse
Nasjonalt kompetansesenter

Postadresse Vestfold
Aldring og helse
Sykehuset i Vestfold
Postboks 2136
3103 Tønsberg

Besøksadresse Vestfold
Taranrødveien 47
3171 Sem

Adresse Oslo
Aldring og helse
Oslo Universitetspsykehus HF
Ullevål
Bygg 37
0407 Oslo

Sentralbord
Tlf.: 33 34 19 50
Faks
Oslo: 23 01 61 61
Vestfold: 33 33 21 53

Epost
post@aldringoghelse.no
Hjemmeside
www.aldringoghelse.no

brukt, eller når tiltaket ikke er aktuelt lenger? Den samme problemstillingen er forøvrig aktuell når det gjelder å gi medisiner skjult.

§ 4A-5 står det om vedtak om helsehjelp som pasienten motsetter seg.

".....**Dersom helsehjelpen innebærer et alvorlig inngrep for pasienten**, skal det treffes vedtak av helsepersonell som nevnt i første ledd, etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell. I vurderingen av hva som er et alvorlig inngrep for pasienten, skal det blant annet tas hensyn til om tiltaket innebærer inngrep i kroppen, bruk av reseptbelagte legemidler og graden av motstand. Dersom pasienten motsetter seg **at helsehjelpen blir gjennomført ved innleggelse eller tilbakeholdelse i helseinstitusjon, eller motsetter seg bruk av bevegelseshindrende tiltak, skal det alltid regnes som alvorlig inngrep.**"

På side 20 i høringsnotatet står det at "bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi som pasienten/brukeren ikke kan samtykke til vil være et alvorlig inngrep i lovens forstand". Vi mener derfor at bruk av lokaliseringsteknologi må presiseres som et "alvorlig inngrep" i avsnittet av §4A-5 som er sitert over.



Arnfinn Eek
Daglig leder

Med vennlig hilsen



Øyvind Kirkevold
Ass. fag- og forskningssjef